

Brief 28¹, zondag 13 december 2020, Derde zondag van Advent

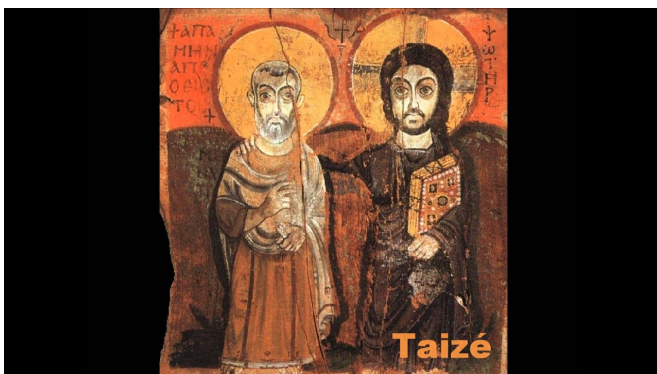
Hoop als verzet

Maria, meisje van 15 jaar, levend onder Romeinse bezetting. Toen het woord van alzo hoge haar bezocht, heeft zij zich beschikbaar gesteld. Zij heeft gezegd: "Mij geschiede naar uw Woord. Ik doe mee". En nu heeft het woord vrucht gedragen in haar baarmoeder. Daar draagt zij het grote geheim van God-met-ons, Immanuël. Zij is zwanger van hoop en zij zingt een verzetslied.

‘Mijn ziel maakt groot de Heer,
mijn hart juicht om God, mijn redder:
hij heeft oog gehad voor mij, zijn minste dienaar.
Alle geslachten zullen mij voortaan gelukkig prijzen,
ja, grote dingen heeft de Machtige voor mij gedaan,
heilig is zijn naam.
Barmhartig is hij, van geslacht op geslacht,
voor al wie hem vereert.
Hij toont zijn macht en de kracht van zijn arm
en drijft uiteen wie zich verheven wanen,
hoogmoedigen stuurt hij in de war’.
heersers stoot hij van hun troon
en wie gering is geeft hij aanzien.
Wie honger heeft overlaadt hij met gaven,
maar rijken stuurt hij weg met lege handen.
Hij trekt zich het lot aan van Israël, zijn dienaar,
zoals hij aan onze voorouders heeft beloofd:
hij herinnert zich zijn barmhartigheid
jegens Abraham en zijn nageslacht,
tot in eeuwigheid.’

Gisteren *zoomden* wij: veertig mensen uit Europa en het Midden Oosten met elkaar, met in ons midden drie jonge vrouwen: Elise Azagharian (kleinkind van een Armeense vluchteling, nu wonend in Nederland en verbonden aan de Radboud Universiteit in Nijmegen), Muna Nassar, (inwoner van Bethlehem, nu studierend in Dublin) en Esther Meyer uit Nederland die voor haar masterscriptie Arabische studenten in Haifa interviewde over hun toekomst in en buiten Palestina. Alle drie zijn zij christen. We beginnen met een digitale vesper, allemaal met een kaarsje in de hand en we zingen ongelijk, vals en haperend het Magnificat Anima Mea (Mijn ziel maakt groot) uit

¹ ook te vinden op www.pkn-mantgum.nl

Taizé, en onze jonge vrouwelijke voorzitter leest de lofzang van Maria uit Lucas 1. Elisa en Muna vertellen hoeveel Palestijnse jongeren Palestina/Israël ontvluchten omdat zij daar voor zichzelf geen toekomst meer zien. Zij zijn allemaal ver na 1967 geboren. Vanaf hun geboorte leven zij onder bezetting. Zij weten niet beter. Zij oordelen niet over hun leeftijdgenoten die overwegen, hun geweldloze strijd voor vrede op te geven en uit te wijken naar het buitenland. Zelf overwegen zij dat ook wel eens.

Deze bijeenkomst is gebaseerd op een andere zoom-ontmoeting waarbij de 87-jarige Joodse Ruth Elraz van Woman in Black² zei: "Ik weiger op te geven". Zij doelde op haar strijd voor rechtvaardige vrede in Israël/Palestina. Zevenentachtig jaar! En dan volhouden en doorgaan. Elise en Munar vertellen niet de verhalen die we al kennen; over leven dat geen leven is. Zij vertellen over hun innerlijke strijd om vol te houden en als daad van verzet te blijven op de plaats waar zij geboren zijn. Het gedicht waarmee Elise onze bijeenkomst afsluit, luidt, vertaald:

Ik heb nog nooit een geweer op mijn schouder gedragen
of een trekker over gehaald.

Al wat ik heb
is de melodie van een fluit,
een penseel om mijn dromen te schilderen,
een flesje inkt.
Alles wat ik heb
is onwankelbaar geloof
en eeuwige liefde
voor mijn volk
in pijn.

De pijn van deze vrouwen is voelbaar en hun hoop ook.

Eén van hen zegt: Nergens voel ik mijn kracht zó sterk, als op de bodem van de wanhoop.

En weer een ander: "Hoop is de enige vorm van verzet die ik ken".

Het meisje Maria zingt zo'n lied. Onder hoge druk droomt zij van wat nog niet is, maar wat zij al wel ziet achter de realiteit van nu. De droom van Martin Luther King staat voor mij op dezelfde hoogte als het Magnificat.

Er zijn zoveel dromen die de krant en het geschiedenisboekje niet halen.

Kleine dromen die samen net zo krachtig zijn als het Magnificat van Maria: deze wereld omgekeerd. Niet meer bang om anderen te besmetten, niet meer bang om besmet te worden, elkaar weer spontaan ontmoeten en doen wat je hart je ingeeft. Niet meer alleen zijn met een donkere wolk boven je hoofd en geen zorg en verdriet meer hebben om een vriend die alleen is gestorven of volwassen kinderen die je ineens als pasgeboren baby in je ziel sluit omdat ze nu weer net zo kwetsbaar zijn als toen. Geen stress meer om je bedrijf, jouw toekomst, te redden.

Deze dagen van Advent en straks van het Kerstfeest zijn anders dan anders. De kans is groot dat we nog allener zullen zijn dan we dachten. Wat de toekomst brengt is onzeker.

Boven de hoop op een vaccin in betere tijden gaat de droom van de nieuwe wereld die komt.

In de dagen die komen, doen we mee aan die droom en wij denken aan elkaar als we met een kaarsje in de hand een liedje van hoop uit onze keel weten te krijgen. Als dan iemand vraagt: Wat doe je nou?, dan zeg je gewoon: ik doe mee met Maria en met al die andere meisjes die in het verzet zijn gegaan.

Willemien Keuning.

² <https://www.vrouweninhetzwart.nl>